

Alopesi Areata Tedavisinde Difensipron ile Topikal İmmünoterapi

Topikal immünoterapi, saçlı derinin %50'sinden fazlasını tutan yaygın alopesi areatada ilk seçenek olarak ve saçlı derinin %50'sinden azını tutup topikal tedavilere dirençli olgularda kullanılmaktadır. Difensipron (difenilsiklopropenon) (**DFS** bu amaçla en sık kullanılan ajandır. Eskiden kullanılan dinitroklorobenzen mutajenik ve karsinojenik olduğu için, SADBE (skuarik asit dibütil ester) ise aseton içinde stabil olmadığı ve oda sıcaklığında birkaç saat içinde parçalandığı için artık çok fazla tercih edilmemektedir.

Difensipronun hazırlanma ve saklama süreçleri ile ilgili gerekli bilgiler:

- DFS toz halinde kehribar rengi cam şişelerde satılmaktadır.
- Toz halindeki DFSun aseton içinde farklı konsantrasyonlarda (%0.001, %0.01, %0.05, %0.1, %0.5, %1, %2 vb.) solüsyonları hazırlanır.
- DFS ışık ve ısı ile temas ettiğinde stabilitesini, dolayısıyla etkinliğini kaybettiği için ışık ve ısıdan korunmalıdır.
- Hazırlanan solüsyon koyu renkli cam şişelerde ve şişenin etrafı alimünyum folyo ile kaplanarak muhafaza edilir.
- Hem toz halindeki ürün hem de hazırlanan solüsyonlar buzdolabında 4°C'de saklanmalı ve ürün soğuk zincir ile taşınmalıdır.
- Aseton kolay buharlaşan bir sıvıdır; bu da solüsyonun konsantrasyonunun değişmesine yol açabilir. Dolayısıyla az miktarda ve sık aralıklarla solüsyon hazırlanmalı ve hazırlanan solüsyon hava geçirilmeyen kapaklı şişelerde saklanmalıdır.
- Solüsyon 6 ayda stabilitesini kaybeder; dolayısıyla bu süre içinde tüketilmelidir.

Uygulama Protokolü:

DFS ile topikal immünoterapi uygulaması **Duyarlandırma** ve **Tedavi** olmak üzere 2 aşamadan oluşur. Kullanılacak miktardaki DFS solüsyonu geniş ağızlı cam bir beher kabına alınır ve solüsyon saçlı deriye pamuklu çubukla sürülür. Uygulama beher kabının içindeki aseton buharlaşmadan mümkün olduğunca hızlı yapılmalıdır. İşlem sırasında etrafa sıçrayarak deriye temas eden DFS iritan veya ürtikeryal reaksiyonlara yol açabileceği için işlemi yapan kişinin eldiven, maske ve açıkta kalan deriyi kapatan koruyucu kıyafetler giyerek korunması gereklidir. Uygulama sonrası saçlı deri 48 saat boyunca şapka, eşarp veya bere kullanılarak korunur ve 48 saatin sonunda yıkanır. Hasta, bu süre boyunca elini saçlı derisine dokundurmaması, eğer dokunduysa su ile hızlıca yıkaması konusunda uyarılmalıdır.

Duyarlandırma

- Duyarlandırma %2'lik DFS solüsyonu ile yapılır.
- Saçlı derinin sağ ya da sol yarısında 5x5 cm bir alana solüsyon sürülür.
- 48 saat sonra bu bölgedeki reaksiyon değerlendirilir. Kaşıntı, eritem ve deskuamasyon ile karakterize egzematöz bir reaksiyon gelişmesi duyarlandırma olduğunu gösterir.
- Tedaviye duyarlandırmadan 2-3 hafta sonra başlanır.

Tedavi

- DFS solüsyonu saçlı derinin yarısına uygulanır. Diğer yarı kontrol alanı olarak tedavisiz bırakılır.
- Uygulama haftada 1 kez yapılır.
- Başlangıç konsantrasyonu %0.001'dir.
- Hafif şiddette kontakt dermatit (48 saat devam eden kaşıntı, eritem ve deskuamasyon) oluşana kadar konsantrasyon her 2-3 haftada bir artırılır ((%0.001, %0.01, %0.05, %0.1, %0.5, %1, %2)
- Hedeflenen reaksiyonu oluşturan konsantrasyon ile tedaviye devam edilir.
- Sabitlenen konsantrasyon ile tekrarlayan uygulamalar sırasında istenen kontakt dermatit oluşmama başlarsa oluşana kadar konsantrasyon tekrar artırılır. Eğer %2'lik konsantrasyona ulaşılmasına rağmen halen kontakt dermatit ortaya çıkmadıysa bu durum taşiflaksi olarak kabul edilip tedavi sonlandırılır.
- Tedaviye yanıt vellüs tipi saçların çıkmasıyla birlikte genellikle 8-12. haftada ortaya çıkar. Bu aşamada artık DFS solüsyonu tüm saçlı deriye uygulanmaya başlanır.
- Terminal saçların oluşması/çıkması ile klinik iyileşme sağlanması genellikle 24 haftada olur.
- Klinik iyileşme sağlandıktan sonra tedaviye 3 ay daha devam edilir.
- Sonrasında idame tedavisine geçilir. Uygulama sıklığı giderek azaltılarak 9-12 ayda tedavi kesilir.
- 20-30 hafta boyunca tedavi uygulanmasına rağmen yanıt alınmadıysa tedavi sonlandırılır.